

Skúšobný a súťažný poriadok S * TART

1. Účel, pôsobnosť a platnosť

1. Účelom tohoto Skúšobného a cvičebného poriadku (ďalej iba SaSP) S-TART je zrozumiteľne popísať všetky otázky týkajúce sa výcvikovej a súťažnej činnosti v S-TART a stanoviť im jednoduché ale jasné pravidlá.
2. Tento SaSP je záväzný pre všetky druhy výcvikových kynologických akcií poriadaných S-TART alebo jeho organizačnými zložkami. Pokiaľ je S-TART spoluporiadateľom akcie, nesmú jej propozície v zásadných veciach odporovať zneniu tohoto SaSP.
3. Skúšobný a cvičebný poriadok S-TART vstupuje do platnosti dňom 1.9. 1999 - po schválení predsedníctvom S-TART.

2. Druhy a stupne skúšok v S-TART

4. V rámci S-TART a jeho organizačných zložiek sa môžu uznávať nasledovné druhy a stupne skúšok a uskutočňovať podľa nich výcvikové akcie:
  - .. všestranná skúška TART1. stupňa - T1 (vek psa od 12 mesiacov)
  - .. všestranná skúška TART2. stupňa - T2 (vek psa nie je stanovený)
  - .. všestranná skúška TART3. stupňa - T3 (vek psa nie je stanovený)
5. Náročnosť požiadaviek jednotlivých stupňov skúšok je postupne diferencovaná, preto je zloženie vyššieho stupňa skúšky podmienené zložením jej nižšieho stupňa.
6. V budúcnosti je možné zaviesť aj iné druhy a stupne skúšok, čo podlieha schváleniu VČS S-TART. Popis jednotlivých druhov a stupňov skúšok je uvedený v ďalšej časti SaSP.

3. Plánovanie výcvikových akcií a delegovanie rozhodcov na akcie

7. Usporiadateľom výcvikových akcií môže byť každá organizácia zaoberajúca sa kynológiou, pri dodržaní ostatných ustanovení tohoto SaSP. S-TART môže byť aj spoluporiadateľom výcvikovej akcie podľa tohoto alebo iného SaSP.
8. Výcvikové akcie sa usporadávajú v mesiacoch marec - november, v dňoch pracovného voľna. Pokiaľ chce poriadateľ usporiadať akciu v pracovný deň je to možné iba po predošlej dohode s rozhodcom.
9. Výcvikové akcie je možné usporiadať ak usporiadateľ nahlási požiadavku na usporiadanie akcie predsedníctvu S-TART s uvedením týchto údajov:
  - názov usporiadateľa
  - názov akcie
  - náplň akcie (druhy a stupne skúšok, podľa ktorých akcia prebehne)
  - požadovaný termín
  - meno a adresa vedúceho akcie
  - prehlásenie, že uhradí delegovaným rozhodcom všetky stanovené náhrady
  - podpis usporiadateľa
  - meno (mená) rozhodcov, ktorých delegovanie na akciu požaduje
10. Žiadosť sa podáva minimálne 30 dní pred plánovaným uskutočnením akcie.
11. Pokiaľ majú požadovaní rozhodcovia príslušnú kvalifikáciu, predsedníctvo S-TART rozhodcov deleguje. Neodporúča sa žiadať delegovanie rozhodcov, ktorí sú členmi usporiadajúceho klubu.

4. Podmienky účasti psovodov a psov

12. Na výcvikovej akcii môže psa viesť iba psovod, ktorý pozná ustanovenia tohoto SaSP a je schopný psa zvládnuť aj za mimoriadnych okolností. psovod nesie plnú zodpovednosť za škody, ktoré pes spôsobí iným právnickým či fyzickým osobám. Ku skúškam môže byť pripustený iba ten psovod, ktorý svojimi fyzickými a odbornými vedomosťami splňuje predpoklady k absolvovaniu skúšok. Najnižšia veková hranica psovoda je 15 rokov.
13. Účast' psovoda na výcvikovej akcii nie je podmienená ani obmedzená bydliskom alebo zväzovou (klubovou) príslušnosťou, môže byť obmedzená iba propozíciami akcie alebo vopred daným postupovým kľúčom.
14. Účast' psa na výcvikovej akcii nie je podmienená ani obmedzená plemenom alebo PP, môže byť obmedzená iba propozíciami akcie, vopred daným postupovým kľúčom alebo inými ustanoveniami tohoto SaSP.

15. Minimálny počet psov na výcvikovej akcii sa neurčuje, maximálny počet môže usporiadateľ z technických dôvodov obmedziť. Maximálny počet psov na akcii posúdených jedným rozhodcom za jeden deň je 10, ak rozhodca posudzuje u každého psa všetky disciplíny. Minimálny počet posúdených psov sa neurčuje. Toto neplatí, pokiaľ rozhodca posudzuje na akcii iba jednu disciplínu.

16. Pes sa nesmie zúčastniť na výcvikovej akcii poriadanej podľa skúšky o dva stupne nižšej, ako má najvyššiu zloženú skúšku.

17. Na výcvikovú akciu budú pripustení iba psi zdraví a nezranení. Psovod, ktorý sa chce zúčastniť akcie s háravou sukou je povinný toto oznámiť organizátorovi akcie a dodržiavať jeho pokyny. Svojou účasťou nesmie ovplyvniť regulárnosť akcie. Na výcvikovú akciu nemôžu nastúpiť sučky v období od 30. dňa gravidity do 6 týždňov po pôrode.

18. Pes môže v jeden deň nastúpiť iba na jednu výcvikovú akciu bez ohľadu na poriadateľa. Časový odstup medzi účasťou na rôznych akciách sa inak neupravuje.

19. Ak pes splní na výcvikovej akcii všetky podmienky dané týmto SaSP (hlavne bodové limity, postupnosť zložených skúšok a vek psa), bude mu na žiadosť psovoda zapísané splnenie skúšky do PP. Zapísanie splnenej skúšky do PP nie je povinné. Pokiaľ je splnenie skúšky zapísané do PP psa, môže byť na žiadosť psovoda zapísané splnenie skúšky aj do Výkonnostnej knižky psovoda. Psovod nemôže žiadať o zapísanie splnenej skúšky iba do jedného z uvedených dokladov.

20. Prihlášku na výcvikovú akciu podáva psovod poriadateľovi v termíne stanovenom propozíciami. V prihláške musia byť čitateľne vyplnené všetky údaje uvedené v prílohe tohoto SaSP.

21. Odmietnutie prihlášky je v právomoci poriadateľa výcvikovej akcie a musí byť psovodovi včas oznámené.

22. Výšku, termín a spôsob platenia účastníckych poplatkov (aj prípadných záloh) určuje poriadateľ akcie.

5. Organizačné zabezpečenie výcvikových akcií

23. Organizačné zabezpečenie výcvikových akcií

24. Výcvikové akcie sa organizujú v priestoroch, ktoré svojim usporiadaním, terénymi podmienkami a rozmermi vyhovujú účelu a náplni skúšok tohoto SaSP.

25. Pri výcvikových akciách je používaná táto výstroj pre psov:

- hladký nesťahovací obojek (kožený alebo retiazkový)
- krátke vodidlo
- náhubok
- stopovacie vodidlo
- stopovací postroj

26. Použitie resp. nepoužitie výstroje okrem obojka a vodidla pri jednotlivých cvikoch nemá vplyv na bodové hodnotenie výkonov.

27. Usporiadateľ alebo rozhodca môže nariadiť nosenie náhubku v určitých - presne stanovených - miestach, úsekoch terénu, v stanovenom čase alebo situáciách.

28. Zakazuje sa používanie akýchkoľvek donucovacích prostriedkov (napr. ostnatý obojek, vyvážovacie remienky a pod.) počas trvania výcvikových akcií, tieto psovod nesmie mať ani pri sebe.

29. Potreba, počty, rozmery a umiestnenie cvičebného náradia (prekážky, aporthy a pod.) je uvedené v prílohe (vzore) tohoto SaSP. Pokiaľ tieto údaje nie sú špecificky uvedené, platia údaje podľa skúšok SVV (Národný skúšobný poriadok).

30. Poradie vykonávania jednotlivých disciplín a cvikov určuje rozhodca po dohode s poriadateľom. Nie je prípustné skúšať jedného psa bez prestávky minimálne 15 minút medzi jednotlivými disciplínami (stopa, poslušnosť, obrana).

31. Poradie vykonávania disciplín a cvikov psovodmi a psami sa určuje losovaním, prípadne dohodou medzi psovodmi. Poradie vykonávania disciplín a cvikov psovodmi s háravými sukami určuje rozhodca.

32. V prípade nepriaznivých poveternostných podmienok alebo pôsobenia iných okolností znemožňujúcich regulárny priebeh akcie sa táto môže prerušiť, ukončiť alebo vôbec nezačať.

33. Disciplíny a cviky na výcvikovú akciu určuje poriadateľ po dohode s rozhodcom. Do propozícií akcií môžu byť zaradené aj cviky, ktoré nie sú náplňou skúšok podľa tohoto SaSP. Pokiaľ sú náplňou akcie cviky neuvedené v tomto SaSP, musí byť požadovaný výkon aj s bodovým hodnotením popísaný v propozíciách akcie.

34. Odporúča sa poriadateľ výcvikové akcie presne podľa rozpisu jednotlivých druhov a stupňov skúšok bez zmien, aby bolo možné uznávať a zapisovať splnenie skúšok.

35. Všetky druhy výcvikových akcií môžu posudzovať iba kvalifikovaní rozhodcovia, za čo zodpovedá delegujúci orgán.

6. Administratívne zabezpečenie výcvikových akcií

36. Rozsah jednotlivých druhov a stupňov skúšok, popis cvikov, bodové hodnotenia a kritériá posudzovania sú obsahom špecifickej časti SaSP.

37. Na výcvikovej akcii poriadanej S-TART je možné uznať a zapísať splnenie skúšky po splnení všetkých ostatných podmienok, no skúšky môžu byť organizované aj ako samostatná akcia.

38. K zapísaniu skúšky je potrebné splniť tieto podmienky:

- výcviková akcia musí byť poriadaná presne podľa niektorého z druhov a stupňov skúšok uvedených v tomto SaSP - bez zmien, doplnkov či úľav

- vek psa v zmysle tohoto SaSP v deň akcie

- zisk minimálne 70% bodov v každej disciplíne (stopa, poslušnosť, obrana)

- pre zapísanie vyššieho stupňa skúšky úspešne zložený príslušný nižší stupeň toho istého druhu skúšky

- zapísanie skúšky z hľadiska psovoda nie je povinné, zapisuje sa iba na jeho žiadosť

- u psov s PP sa splnenie skúšky zapisuje zároveň do PP i Výkonnostnej knižky psovoda, zapísanie iba do jedného z uvedených dokladov nie je možné

- rozhodca posudzujúci danú akciu je držiteľom príslušnej kvalifikácie

- dodržanie všetkých ostatných súvisiacich ustanovení tohoto SaSP

39. Na akciách možno predviesť a posúdiť iba psov uvedených v Zozname psovodov a psov - výsledkovej listine akcie, ktorá je odovzdaná rozhodcovi pred začatím akcie. Po ukončení akcie musí byť tento doklad kompletne a čitateľne vyplnený s dôrazom na vyznačenie, ktorí psovodi a psi splnili skúšky a boli im zapísané.

40. Hodnotenie výkonov jednotlivých psovodov a psov rozhodca zaznamenáva do tlačiva Bodovacia karta - potvrdenie o splnení skúšky, ktoré je v prípade splnenia všetkých podmienok a potvrdení rozhodcom zároveň právoplatným dokladom o zložení skúšky.

41. Účasť a dosiahnuté výsledky na výcvikových akciách S-TART budú zapisované do Výkonnostnej knižky psovoda. Výkonnostnú knižku vydá rozhodca súčasne každému účastníkovi akcie pokiaľ mu nebola vystavená už skôr.

42. Hore menované tlačivá sa vypisujú a zasielajú podľa nasledovných ustanovení.

43. Zoznam psovodov a psov - výsledková listina akcie:

- 1x archív S-TART

- 1x rozhodca

- 1x usporiadateľ

44. Bodovacia karta - potvrdenie o splnení skúšky:

- 1x psovod

45. Výkonnostná knižka psovoda

- pri prvej účasti na akcii S-TART --- vydanie nového dokladu

- pri viacnásobnej účasti na akcii S-TART --- zápis do dokladu

46. Originál dokladu Zoznam psovodov a psov - výsledková listina akcie zasiela rozhodca spolu s delegačným listom tajomníkovi S-TART do 10 dní po ukončení akcie.

47. Na základe získaného súčtu bodového hodnotenia disciplín a cvikov rozhodca stanoví známku takto:

Bodový zisk v %   Známka

0 - 69   Nedostatočne

70 - 79   Uspokojivo

80 - 89   Dobre

90 - 95   Veľmi dobre

96 - 100   Výborne

48. Podmienkou pre uznanie skúšky je zisk minimálne 70% bodov v každej disciplíne.

49. Skutočnosť, či skúška bola uznaná a zapísaná musí byť jednoznačne zrejmá aj z dokladu Bodovacia karta - potvrdenie o splnení skúšky.

7. Účasť divákov, sťažnosti, protesty

50. Diváci sa môžu výcvikových akcií zúčastniť so súhlasom usporiadateľa. Musia sa zdržiavať na vyhradených miestach a rešpektovať pokyny usporiadateľa.

51. Hodnotenie výkonov psa a výrok rozhodcu sú konečné, bez možnosti podávať proti nim protesty. Protesty je možné podávať iba pre porušenie tohoto SaSP a propozícií akcie.

52. Usporiadateľ môže podať sťažnosť voči konaniu rozhodcu, ktorého o tejto skutočnosti musí informovať.

Sťažnosť sa podáva písomne, dotknutý rozhodca obdrží kópiu.

8. Skúška T1

Stopa:

Vlastná, 30 min. stará, 450 krokov dlhá, dvakrát lomená v pravom uhle, dva predmety, časový limit na vypracovanie 10 minút 100 bodov

Poslušnosť:

Privolanie psa pred seba ZP 10 bodov

Ovládateľnosť na vozidle ZP 10 bodov

Polohy psa pri nohe psovoda ZP 10 bodov

Odloženie za pochodu do polohy "Ľahni" ZP 10 bodov

Aport voľný (min. 0,6 kg, vlastný) ZP 10 bodov

Aport (min. 0,6 kg, vlastný) cez prekážku, 80 cm vysokú ZP 10 bodov

Kladina nízka, 100 cm, jedným smerom ZP 10 bodov

Štekanie na povel, pri nohe psovoda ZP 10 bodov

Dlhodobé odloženie ZP 10 bodov

Ľahostajnosť psa voči výstrelu 10 bodov

Spolu 100 bodov

Obrana:

Prieskum prírodného terénu 50 x 60 krokov ZP 10 bodov

Vyštekávanie nájdenej osoby 20 bodov

Prehliadka a výsluch osoby ZP 10 bodov

Napadnutie psovoda pri výsluchu 20/5 bodov

Hladké zadržanie na 50 krokov ZP 30/5 bodov

Spolu 100 bodov

9. Skúška T2

Stopa:

Cudzia, pretína poľnú cestu, 60 min. stará, 900 krokov dlhá, dvakrát lomená v pravom uhle, dva predmety, limit na vypracovanie stopy 15 minút 100 bodov

Poslušnosť:

Privolanie za pochodu k nohe ZP 10 bodov

Ovládateľnosť bez vozidla ZP 10 bodov

Polohy psa 5 m pred psovodom ZP 10 bodov

Odloženie za pochodu do polohy "Stoj" ZP 10 bodov

Aport (min. 1 kg, vlastný) cez prekážku, 100 cm vysokú ZP 10 bodov

Šplh cez prekážku typu "A" ZP 10 bodov

Kladina s rebríkmi, jedným smerom ZP 10 bodov

Štekanie v polohe stoj, 5 m pred psovodom ZP 10 bodov

Dlhodobé odloženie ZP 10 bodov

Ľahostajnosť psa voči výstrelu 10 bodov

Spolu 100 bodov

Obrana:

Prieskum prírodného terénu 60 x 100 krokov ZP 10 bodov

Vyštekávanie nájdenej osoby 15 bodov

Prehliadka a výsluch ZP 5 bodov

Napadnutie psovoda pri prehliadke 15/5 bodov

Doprovod osoby ZP 5 bodov

Hladké zadržanie na 100 krokov ZP 20/5 bodov

Skúška odvahy na 20 krokov ZP 20 bodov

Spolu 100 bodov

10. Skúška T3

Stopa:

Cudzia, pretína používanú komunikáciu, 120 min. stará, 1600 krokov dlhá, dvakrát lomená v pravom a raz v ostrom uhle, 3 predmety, limit na vypracovanie 20 minút 100 bodov

Poslušnosť:

Ovládateľnosť bez vodidla Z 10 bodov
 S, L, V 20 m pred psovodom P 10 bodov
 Odloženie za pochodu do polohy "Sadni" Z 10 bodov
 Aport (min. 1 kg, cudzí) šplhom cez prekážku "A" (180 cm) ZP 10 bodov
 Kladina s rebríkmi, oboma smermi ZP 10 bodov
 Štekание, 20 m pred psovodom v polohe "Lahni" P 10 bodov
 Plazenie psa z 10 m vzdialenosti ku psovodovi P 10 bodov
 Vysielanie psa na 50 m na určený cieľ, 1 smer ZP 10 bodov
 Privolanie psa pred seba ZP 10 bodov
 Dlhodobé odloženie, psovod v úkryte Z 10 bodov
 Spolu 100 bodov
 Obrana:
 Prieskum prírodného terénu 60 x 150 krokov ZP 10 bodov
 Vyštekание nájdenej osoby 10 bodov
 Prehliadka, výsluch a doprovod ZP 10 bodov
 Napadnutie psovoda pri doprovoде Z 10/5 bodov
 Stráženie osoby, v čase 2 min. ZP 10/5 bodov
 Kontrolný výkon na 200 krokov ZP 35/5 bodov
 Spolu 100 bodov

11. Spoločné ustanovenia pre všetky disciplíny a cviky

53. Počas celej doby trvania výcvikovej akcie je poriadateľ povinný zaistiť bezpečnosť účastníkov aj tretích osôb (diváci, psovodi pri stopovaní cez komunikácie a pod.).

54. Psovod počas výkonu cvikov vydáva všetky povely psovi až na pokyn rozhodcu, s výnimkami uvedenými v ďalšej časti tohoto SaSP.

55. U psovodov s telesným postihnutím alebo úrazom je povolené bez bodovej straty vykonávanie cvikov vhodne upraviť (napr. vedenie psa pri pravej nohe, dávanie posunkov ľavou rukou a pod.). Nesmie ale byť porušený zmysel tohoto SaSP.

56. Pri každom výkone psa alebo psovoda môžu nastať chyby, ktoré nie sú pre daný cvik či disciplínu špecifické. Tieto chyby definujeme ako "spoločné" a sú postihované zrážkou 1 - 2 bodov za každú chybu samostatne. Patria sem hlavne:

- neznalosť cvičebného poriadku alebo povelovej techniky zo strany psovoda
- prejavy strachu psa pri výkone cvikov
- pomalé, nepresné, neochotné vykonávanie cviku
- rýchle až zbrklé vykonávanie cvikov (iba ak je na závalu presnosti výkonu)
- použitie opakovaných povelov (posunkov) - viacerých, ako je povolené
- zotrvanie psovoda v polohe posunkov, ktoré sa hodnotí ako opakovaný povel
- pes začne cvik vykonávať predčasne - bez povelu

57. Fyzické trestanie alebo hrubý prístup ku psovi kedykoľvek počas akcie je dôvodom na okamžité odvolanie psovoda.

12. Popis pachových prác a kritériá ich hodnotenia

Stopa je pachová dráha osoby, ktorá prešla priestorom. Sledovanie stopy k požadovanému cieľu, označujeme ako činnosť psa na stope. Na stope rozoznávame:

- zosilnený začiatok stopy - nášľap
- priame úseky
- lomy
- predmety

Stopy rozdeľujeme na:

- vlastné - stopu kladie a so psom vypracúva tá istá osoba (psovod)
- cudzie - stopu kladie iná osoba ako psovod

Náročnosť stôp je sťažená:

- dĺžkou stopy
- vekom stopy (časový rozdiel od polozenia stopy až po uvedenie psa)
- tvarom stopy t. j. počtom úsekov a lomov a ich uhlami
- rozdielnosťou a zmenou terénnych podmienok

Tvar stopy, jej dĺžku a vek, počet predmetov a ich umiestnenie určí rozhodca podľa požiadaviek skúšky a terénnych podmienok. Pri kladení stôp je prítomný len rozhodca, vedúci akcie a kladač. Predmety môžu byť z textilu alebo iného materiálu, svojou farbou sa nesmú nápadne líšiť od terénu a nesmú byť väčšie ako 100x100x10 mm. Predmet musí mať pach osoby, ktorá kladie stopu. Kladač obdrží predmet od vedúceho akcie 30 min. pred začiatkom kladenia. Predmety prinesené psovodom na akciu sa nesmú používať. Predmet označený psom sa nesmie použiť na pokračovanie cviku alebo pre cvik iných psov. Pred prípravou cviku musí predmety vidieť rozhodca. Na začiatku kladenia stopy kladač pokojne stojí alebo na mieste prešľapuje v kruhu do priemeru 0,5 m, pričom nášľap označí tabuľkou alebo kolíkom jeden krok pred nášľapom. Predmety kladie na pokyn rozhodcu, pričom prvý predmet sa kladie v polovici prvého alebo druhého úseku. V poslednom úseku sa premet kladie iba na konci stopy. Lomy a predmety sa nesmú umiestňovať na komunikáciách križujúcich dráhu stopy. Koniec stopy sa urobí položením predmetu s následným odskočením na stranu.

Práca psovoda a činnosť psa.

Keď uplynie čas od začiatku kladenia stopy podľa požiadavky skúšky, nastúpi psovod so psom k vykonaniu pachovej práce a podá hlásenie. Pri hlásení sedí pes po ľavej strane psovoda, ktorý drží vodidlo v ľavej ruke. Psovod oznámi svoje meno, meno psa, druh skúšky a spôsob označovania predmetov psom. Pri prípadných nedostatkoch v hlásení, rozhodca upozorní psovoda, avšak bez bodovej straty. Vzor hlásenia: "Pán rozhodca, psovod Novák so psom Astor bez preukazu pôvodu sa dostavili na vykonanie pachových prác podľa skúšky T1. Pes predmety označuje ľahnutím."

Pri hlásení oznámi psovod spôsob, ktorým pes označuje predmety. Predmety môže prinášať (aportovať), označovať (státie, ľahnutie, sadnutie), zodvihnúť (len v stoji a v sede). Označenie iným spôsobom aký bol vopred avizovaný rozhodca zhodnotí ako hrubú chybu. Nie je dôležitá rýchlosť zaujatia polohy, ale okamžitá reakcia psa na predmet.

Po hlásení sa psovodovi v prípade cudzej stopy ukáže nášľap. Už pri hlásení môže byť pes ustrojený na stopovacím postroji alebo obojku, na ktoré môže byť upevnené stopovacie vodidlo v dĺžke 10m. Ak ho psovod nepoužije, psovod musí dodržať minimálnu vzdialenosť od psa rovnajúcu sa dĺžke stopovacieho vodidla. V prípade nedodržania vzdialenosti rozhodca prvýkrát napomenie psovoda s drobnou bodovou stratou. Pri druhom napomenutí je zrážka za hrubú chybu. Tretie napomenutie ukončuje posudzovanie pachovej práce. Posudzovanie pachovej dráhy začína po vzdialení 10 m psa od nášľapu. Opakované nasadenie je možné len ak sa pes nevzdialil od nášľapu viac ako je dĺžka stopovacieho vodidla. Posudzovanie sa ukončí ak sa pes po zavetrení vzdialil nesprávnym smerom viac ako 20 m. V kročení psovoda do nášľapu počas navádzania psa na stopu sa hodnotí ako hrubá chyba. Rozhodca ani usporiadateľ nezodpovedajú za neúmyselné prerušenie stopy zverou, cudzími osobami alebo inými spôsobmi. Vo výnimočných prípadoch je možné urobiť náhradnú stopu. Táto skutočnosť sa zohľadní pri ukončení disciplíny.

Mierne vybočenie zo stopy cca 2 m sa nehodnotí ako bodová strata. Vybočenie od 2 do 5 m sa hodnotí ako drobná chyba. Vybočenie nad 5 m sa hodnotí ako hrubá chyba.

Psovod nesmie psa ovplyvňovať na stope vodidlom, povelom ani iným spôsobom, s výnimkou spomalenia jeho tempa.

Zmena tempa nie je hodnotená ako chyba, ak nie je na úkor presnosti. Taktiež vysoko držaná hlava v prípade bezchybného výkonu nie je dôvodom pre stratu bodov. Dôležitý je hlavne trvalý záujem psa o vypracovanie stopy. Jeho prípadná iná činnosť nesúvisiaca s našliapanou stopou je hodnotená ako hrubá chyba, prípadne môže viesť k ukončeniu posudzovania.

Psovod môže psa počas stopovania ľubovoľne slovne povzbudzovať a chváliť, nesmie ho však upozorňovať na predmety a lomy.

Hrubou chybou je označenie alebo prinesenie nesprávneho predmetu.

Po označení predmetu psom psovod zodvihne ruku a po odobratí psovi ho zodvihne nad hlavu. Tým oznámi rozhodcovi nájdenie predmetu. Nevykonanie ani jedného spôsobu znamená bodovú stratu za drobnú chybu.

Po vykročení psovoda so psom na vypracovanie stopy a po prejdení 10 m od nášľapu sa nesmie rozhodca ani žiadna iná osoba priblížiť ku psovodovi alebo psovi bližšie ako je dĺžka stopovacieho vodidla.

Zvukový povel:

'Stopa, hľadaj!'

Posunkový povel:

Ukázanie nášľapu psovi rukou.

Cieľ cviku:

Dôsledné sledovanie pachovej dráhy s nájdením a označením predmetov. Pes má stopu sledovať živo, so záujmom, bez odbiehania a zbytočného overovania, tempom primeraným veku stopy, terénu, poveternostným a iným podmienkam. Pri stopovaní sa nemá dať rušiť náhodnými vplyvmi (zver, osoby, hluk). V prípade zmeny smeru stopy má pracovať bez zbytočného overovania a sledovať nový smer. Psovod nasleduje psa. Pes má

predmet nájdený na stope overiť a v prípade, že je pachovo totožný s pachom stopy označiť spôsobom, ktorý psovod vopred nahlásil rozhodcovi. Pokračuje v sledovaní stopy až na psovodov povel.

Nevykonanie cviku:

- pes zide zo stopy minimálne 20 m v ktoromkoľvek mieste stopy.
- pes nesleduje stopu.
- prekročil časový limit na vypracovanie stopy.
- psovod viditeľne ovplyvňuje prácu psa, pričom bol na túto chybu už predtým 2 krát upozornený
- pes zájde po stope za psovoda

Bodové straty pri chybách:

vkročenie psovoda do nášľapu 5 bodov

druhé navedenie 5 bodov

vybočenie zo stopy od 2 m do 5 m 1 - 2 bod

vybočenie zo stopy nad 5 m 3 - 5 bodov

pes sa vracia po stope ku psovodovi 5 bodov

neoznačenie správneho predmetu všetky body za daný predmet

iný spôsob označenia predmetu, ako hlásený 1/2 bodov za predmet

označenie nesprávneho predmetu 5 bodov

prebehnutie a označenie predmetu 1 - 2 body

13. Popis cvikov poslušnosti a kritériá ich hodnotenia

Privolanie psa 10 bodov

Zvukový povel:

a/"Ku mne !" (T - 1)

b/"K nohe !" (T - 2)

Posunkový povel:

Psovod v základnom postoji, upaží ľavú ruku a bez tlápnutia pripaží (T1 a T - 3)

Cieľ cviku:

Po povele pes okamžite zanechá akúkoľvek činnosť, ihneď a najkratším smerom, bez bojzlivosti a rýchlo pribehne ku psovodovi kde zaujme polohu požadovanú podľa spôsobu privolania:

a/ psovod stojí v základnom postoji, pes po pribehnutí si sadne asi 1 krok pred psovoda, sedí priamo v smere osi jeho tela a čaká na ďalší povel. Po povele si sadne k nohe psovoda.

b/ psovod pochoduje nezmeneným tempom a smerom, pes sa po príchode zaradí k jeho ľavej nohe a cvik plynulo prechádza do chôdze pri nohe.

Nevykonanie cviku:

Žiadne body neobdrží pes, ktorý nepríde ku psovodovi ani na tretí povel.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes vykonáva cvik pomaly a neochotne

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- za každý opakovaný povel (do počtu 3 povelov)
- pes pri príchode naráža do psovoda, obťažuje ho
- pes pri pribehnutí nezaujme správnu pozíciu
- pes zaujme nesprávnu polohu pri nohe (spôsob b)

Chôdza pri nohe 10 bodov

Zvukový povel:

"K nohe !" - je povolené vydať pri každom vykročení, zastavení, zmene rýchlosti a smeru pohybu psovoda.

Posunkový povel:

Tlápnutie ľavou rukou o stehno ľavej nohy (iba T1 a T2)

Cieľ cviku:

Pes kráča (klusá alebo cvála - podľa rýchlosti pohybu psovoda) popri ľavej nohe psovoda, svojou pravou lopatkou na úrovni kolien psovoda. Od ľavého stehna dodržiava čo najmenšiu vzdialenosť ale bez dotýkania, nesmie prekážať psovodovi v pohybe. Pokiaľ je upútaný, vodidlo nenapína. Pes určenú polohu dodržiava aj pri zmene smeru alebo tempa pohybu psovoda. Pri zastavení psovoda si pes sadne k jeho ľavej nohe.

Nevykonanie cviku:

Žiadne body neobdrží pes, ktorý sa snaží od psovoda uniknúť, odmieta vykonávať cvik alebo sa trvalo ťahá na vodidle.

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- za každý opakovaný povel
- pes predbieha, zaostáva, odbočuje

- vykonávanie cviku pomaly, neochotne
- pri chôdzi vyskakuje, šteká, obťažuje psovoda

Polohy psa 10 bodov

Sadni

Zvukový povel:

"Sadni!"

Posunkový povel:

a/ tlesknutie ľavou rukou o stehno psovoda (T1)

b/ predpaženie pravou rukou do výšky očí, dlaň je obrátená smerom ku psovi (T2, T3)

Cieľ cviku:

a/ Po povelu si pes bez váhania sadne k ľavej nohe psovoda. Sedí tak, aby mal obidve bedrové končatiny v rovnakej polohe, nie je posadený bokom na jedno svoje stehno, sedí rovnobežne s osou tela psovoda.

b/ Po povelu si pes bez váhania sadne, bez toho aby menil miesto kde sa nachádza.

Ľahni

Zvukový povel:

"Ľahni!"

Posunkový povel:

a/ Mávnutie ľavou rukou s dlaňou obrátenou ku psovi, ponad hlavu psa smerom dozadu (T1)

b/ Vzpaženie pravej ruky dlaňou obrátenou ku psovi a vzápätí mávnutie smerom dopredu a dolu s pripažením (T2, T3)

Cieľ cviku:

a/ Po povelu si pes bez váhania ľahne pri nohe psovoda a zeme sa dotýka len končatinami, chvostom a hrudníkom, pričom panvu nesmie dvíhať akoby vstával. Neleží bokom na jednom stehne ale rovnobežne s osou tela psovoda tak, aby lopatky mal na úrovni nôh psovoda.

b/ Po povelu si pes bez váhania ľahne na mieste kde sa nachádza.

Vstaň

Zvukový povel:

"Vstaň!"

Posunkový povel:

a/ Mierne pokrčenie kolien - náznak podrepu (T1)

b/ Plynulý pohyb poloohnutou pravou rukou zo strany ku stehnu a dopredu, dlaňou hore do výšky pásu (T2, T3)

Cieľ cviku:

a/ Pes sa na povel bez zaváhania postaví a stojí pri ľavej nohe psovoda obrátený do rovnakého smeru ako psovod. Predné nohy má na úrovni nôh psovoda.

b/ Po povelu si pes bez váhania vstane na mieste kde sa nachádza, stojí vzpriamene až do ďalšieho povelu.

Nevykonanie cviku:

Žiadne body neobdrží pes, ktorý ani na 3x opakované povely nezaujme ani jednu z požadovaných polôh.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- nepresné vykonanie cviku 1-3 body
- nevykonanie niektorej polohy 3 body

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- za každý opakovaný povel
- psovod po vydaní posunku ostáva v polohe posunku
- pomalé a neochotné vykonávanie cviku
- pri zmene polohy pes mení miesto

Odloženie za pochodu 10 bodov

Zvukový povel:

a/ "Ľahni!" T - 1

b/ "Stoj!" T - 2

c/ "Sadni!" T - 3

Posunkový povel:

a/ Ako u cviku "Polohy psa - Ľahni" a/ T - 1

b/ Ako u cviku "Polohy psa - Stoj" a/ T - 2

c/ Nepoužíva sa T - 3

Cieľ cviku:

Počas chôdze psovoda nezmeneným smerom a tempom pes na jeden povel psovoda rýchlo a presne zaujme určenú polohu, v ktorej zotrúva na mieste až do ďalšieho povelu. Po príchode psovoda na povel sa posadí k jeho ľavej nohe do základného postoja. Popis požadovaných polôh je v predošlom bode.

Nevykonanie cviku:

Žiadne body neobdrží pes, ktorý ani na opakované povely nezaujme požadovanú polohu alebo po jej zaujatí opustí miesto.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes po zaujatí polohy popochádza alebo sa plazí do 1 m

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- za každý opakovaný povel
- malá zmena polohy, nepresné vykonanie polohy
- psovod sa po vydaní povelu obzerá za psom
- psovod počas dávania povelu (posunku) mení tempo chôdze
- pes si k nohe prisadne nesprávne

Prinášanie predmetov 10 bodov

Zvukový povel:

"Aport!", "Pusť!", "K nohe!"

Posunkový povel:

Ukázanie pravou rukou do smeru odhodeneného predmetu.

Cieľ cviku:

Pes na povel psovoda čo najrýchlejšie a najkratšou cestou vybehne k odhodenenému predmetu, ihneď ho pevne uchopí a čo najrýchlejšie a najkratšou cestou prinesie k psovodovi, kde predsadne. Počas nesenia predmet drží pevne, bez prehryzovania a hrania sa. Po príchode ho drží kým mu ho psovod po povelu nezoberie. Potom na ďalší povel psovoda sa posadí k jeho ľavej nohe do základného postoja. Pokiaľ sa vykonáva cvik cez prekážku, pes prekonáva prekážku v oboch smeroch, pričom prekážku do výšky 100 cm prekonáva skokom (bez dotyku), vyššiu prekážku šplhom.

Nevykonanie cviku:

Žiadne body neobdrží pes, ktorý na povel neprinesie aport aspoň na 3 metre od psovoda. Pokiaľ sa cvik vykonáva cez prekážku - ak neprekoná prekážku v ľubovoľnom smere.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- vypadnutie predmetu
- pes sa s aportom hrá, prehryzuje, púšťa ho

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- za každý opakovaný povel
- pes vyrazí pre aport ešte pred povelom
- pes neide pre aport najkratšou cestou
- pri príchode k psovodovi aport bez povelu pustí alebo na povel neodovzdá
- pes si nepredsadne alebo si predsadne krivo
- pes si k nohe neprisadne správne
- dotyk o prekážku (T2)

Štekanie na povel 10 bodov

Zvukový povel:

"Štekaj!", na skončenie štekania je nutné použiť jeden povel, ale presne sa neurčuje aký

Posunkový povel:

Kmitanie (hrozenie) max. 3 krát smerom ku psovi vztýčeným ukazovákom pravej ruky, ktorá je ohnutá v lakti, prsty vo výške ramena.

Cieľ cviku:

Na povel psovoda pes hlasno a vytrvalo šteká bez zmeny pôvodnej polohy. Na ďalší povel štekať prestane.

Nevykonanie cviku:

- pes na daný povel alebo posunok nezašteká
- šteká v inej ako určenej polohe
- pes je psovodom k štekaní fyzicky donútený

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- štekanie nie je vytrvalé alebo nevýrazné

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- za každý opakovaný povel alebo povel navyše
- pes neprestane na pokyn štekať
- pes pri štekaní mení polohu

Plazenie 10 bodov

Zvukový povel:

"Plaz!" - opakovanie povelu počas cviku je povolené

Posunkový povel:

Vodorovné kmitanie dlaňou do strán, ruka predpažená vo výške pásu, dlaňou otočená k zemi, opakovanie povelu počas cviku je povolené.

Cieľ cviku:

Na povel sa pes ihneď začne plaziť pomocou predných končatín alebo s mierne vysadeným zadkom tak, že zadné končatiny má pod trupom. Pes má byť čím viac pritlačený k podkladu. Po preplazení určeného úseku leží až do ďalšieho povelu.

Nevykonanie cviku:

Žiadny bod nedostane pes, ktorý na daný povel alebo posunok neplazí alebo psovod psa núti k plazeniu násilím.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes je málo pritlačený k podkladu
- pes pri plazení vstáva
- pes obťažuje psovoda, bráni mu v pohybe

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- po preplazení určeného úseku pes bez povelu zmení polohu

Prekonanie prekážky šplhom 10 bodov

Zvukový povel:

"Vpred!", "Späť!"

Posunkový povel:

Ukázanie rukou do smeru prekážky

Cieľ cviku:

Pes na povel prekoná šplhom bariéru vysokú minimálne 180 cm tam a na ďalší povel zas späť. Po ukončení predsadne pred psovoda a na ďalší povel prisadne k nohe.

Nevykonanie cviku:

Žiadny bod nedostane pes, ktorý na povel neprekoná prekážku ani jedným smerom.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- za každý opakovaný povel
- pes vybieha bez povelu psovoda
- pes prekážku zdolá s veľkou námahou
- pes neprekoná prekážku v jednom smere

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- pes nepredsadne alebo neprisadne
- pes predsadne alebo prisadne nesprávne

Kladina nízka 10 bodov

Zvukový povel:

"Vpred!"

Posunkový povel:

Ukázanie rukou do smeru prekážky.

Cieľ cviku:

Na povel pes prekoná kladinu nezmenenou rýchlosťou jedným smerom, psovod kráča popri ňom po zemi. Po jej prekonaní sa pes zaradí k nohe psovoda a cvik plynulo prechádza do chôdze pri nohe.

Nevykonanie cviku:

Žiadne body nedostane pes, ktorý od kladiny utečie, spadne, je psovodom pri výkone fyzicky ovplyvňovaný alebo z nej zoskočí mimo zástupovej časti.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- opakovaný povel
- pes je na kladine neistý
- príliš rýchly postup

Kladina vysoká s rebríkmi 10 bodov

Zvukový povel:

"Vpred!"

Posunkový povel:

Ukázanie rukou do smeru prekážky.

Cieľ cviku:

Na povel pes prekoná kladinu s rebríkmi tam a na ďalší povel zas späť tak, aby nevynechával stupienky rebríka. Po ukončení predsadne pred psovoda a na ďalší povel prisadne k nohe.

Nevykonanie cviku:

Žiadne body nedostane pes, ktorý od rebríka utečie, spadne, zoskočí z neho na výstupnej časti alebo je psovodom pri výkone fyzicky ovplyvňovaný.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- opakovaný povel
- pes je na rebríku alebo kladine neistý
- za chôdzu po postranniciach

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- pes nepredsadne alebo neprisadne
- pes predsadne alebo prisadne nesprávne
- pes zoskočí alebo spadne na zostupnej časti

Vysielanie 10 bodov

Zvukový povel:

"Vpred !"

Posunkový povel:

Predpaženie pravou rukou do požadovaného smeru

Cieľ cviku:

Na povel pes bez váhania a čo najrýchlejšie vybehne ukázaným smerom, beží bez zastavovania až do ďalšieho povelu psovoda, po ktorom zaujme polohu 'Ľahni!'.

Nevykonanie cviku:

Pes neprekoná aspoň určenú minimálnu vzdialenosť alebo sa vzdiali zo smeru viacej ako je povolené. Vid' obrázok.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes vybočí zo smeru nad prípustnú toleranciu. Vid' obrázok.
- na konci cviku nezaujme určenú polohu
- veľmi pomalé vykonávanie cviku

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- nepresne dodržiava určený smer
- pes sa obzerá

Dlhodobé odloženie psa 10 bodov

Zvukový povel:

'Zostaň !'

Posunkový povel:

Priloženie otvorenej dlane ľavej ruky na špičku nosa psa

Cieľ cviku:

Pes má na povel ostať v určenej polohe a na určenom mieste, bez zmeny polohy, štekania alebo vykonávania iných činností. Po príchode psovoda čaká na ďalší povel.

Nevykonanie cviku:

Žiadny bod nedostane pes, ktorý sa vzdiali z určeného miesta 3 alebo viac metrov.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes sa vzdiali z miesta do 3 metrov

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- pes mení polohu, bez zmeny miesta
- pes pri príchode psovoda mení polohu
- psovod dá po príchode ku psovi povel na sadnutie pred pokynom rozhodcu

Ľahostajnosť psa voči výstrelu 10 bodov

Zvukový povel:

Nepoužíva sa.

Posunkový povel:

Nepoužíva sa.

Cieľ cviku:

Na výstrely alebo iné hluky vyššej intenzity pes nemení predtým vykonávanú činnosť, neprejavuje známky strachu či zvýšenej obrannej reakcie.

Nevykonanie cviku:

Žiadne body neobdrží pes, ktorý po výstrele reaguje pasívno-obrannou reakciou t. j. prejavmi strachu, útekem, zanechaním doteraz vykonávanej činnosti alebo napádaním psovoda. Pes už nie je schopný reagovať na nijaké podmienené podnety. V tomto prípade je pes odvolaný z celej skúšky!!!

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes reaguje zvýšenou aktívno - obrannou reakciou

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- pes mierne, krátkodobo zareaguje, bez zásahu psovoda pokračuje v činnosti

14. Popis cvikov obrany a kritériá ich hodnotenia

Všeobecné ustanovenia k obrane:

- posudzuje sa predovšetkým naozajstný prejav psa, jeho presvedčivosť, odvaha, razancia, tvrdosť a ovládateľnosť
- každú činnosť pomocníka aj dvojice psovod - pes riadi rozhodca, pokiaľ tento SaSP nestanoví inak
- pohyb a činnosť pomocníka musia byť prirodzené, pomocník nesmie pri cvikoch pomáhať psovi
- pri hladkom zadržení sa nesmú používať rukávy s hornou časťou z umelej hmoty (typ FRABO)
- pri všetkých cvikoch obrany je dovolené používať celotelový ochranný oblek (tzv. "RING"), ochranné manžety alebo rukáv umiestňovať pod bežný (civilný) odev
- pri všetkých cvikoch napadnutia (pri výsluchu, prehliadke, doprovide a strážení) nie je povolené použiť povel psovoda
- pred cvikom zadržanie odchádza psovod so psom od pomocníka, nie naopak
- pri posudzovaní sa ako drobná chyba penalizuje používanie pomocných povelov ako aj chyby uvedené v časti "Poslušnosť"

Prieskum terénu 10 bodov

Zvukový povel:

Presný zvukový povel nie je určený, ale psovod môže používať iba jeden povel + posunok.

Posunkový povel:

Ukazovanie rukou striedavo do oboch smerov.

Cieľ cviku:

Cvik sa vykonáva zásadne v prírodnom prostredí, vykonávať cvik na umelé úkryty (plenty) nie je dovolené. Psovod sa postaví na začiatok určenej osi postupu, so psom voľne sediacim pri nohe. Pri vydaní prvého povelu - prvom vyslaní je povolený obrat psovoda do smeru vysielania psa. Po vydaní povelu (posunku) začne pes rýchlo a systematicky prehľadávať určený úsek terénu, niekoľkými vybehnutiami vpravo i vľavo od osi postupu. Po vydaní povelu psovod zahájí postup po osi postupu, ktorý nesmie prerušiť a vzdaľovať sa od nej. Vzdialenie sa od osi postupu do 5 krokov (vynútené členitosťou terénu) nie je chybou. Psovod môže svoju rýchlosť postupu prispôbiť rýchlosti práce psa, pokiaľ to nie je na úkor systematickosti prehľadávania terénu. Pokiaľ pes nájde osobu, psovod sa zastaví v smere osi postupu a čaká na pokyn rozhodcu. Od tejto chvíle už nesmie nijakým spôsobom ovplyvňovať činnosť psa.

Nevykonanie cviku:

(tomto prípade nepokračuje dvojica v cvikoch nadväzujúcimi na prácu s nájdenou osobou)

- pes pomocníka v určenom priestore a časovom limite nenájde
- psovod sa vracia späť po osi postupu
- psovod prejde po osi postupu vpred 20 alebo viac krokov za úkryt pomocníka
- pes odíde od pomocníka bez označenia, pred príchodom psovoda viac ako 5 krokov

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- zlá ovládateľnosť psa (vyráža bez povelu)
- hlučné alebo kombinované (viacej ako jeden druh zvukového povelu) ovládanie psa psovodom
- opustenie osi postupu psovodom o viac ako 5 krokov, ak to nevyžadujú terénne podmienky
- malý záujem psa o prácu

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- nesystematické prehľadávanie terénu
- menšia aktivita psa
- ťažký pohyb v teréne
- pes sa dostáva za psovoda - psovod predbieha psa (penalizuje sa každý prípad zvlášť)
- pomocné a opakované povely

Vyštekávanie pomocníka 20, 15, 10 bodov

Zvukový povel:

Nepoužíva sa.

Posunkový povel:

Nepoužíva sa.

Cieľ cviku:

Pes kľudne stojaceho pomocníka po nájdení okamžite, plynulo a nahlas vyštekáva v ľubovoľnej polohe až do príchodu psovoda. Na povel štekať prestane, sadne si k nohe psovoda a pomocníka ostražito sleduje.

Nevykonanie cviku:

- pes pomocníka neoznačí (body za prieskum sa započítajú)
- pred príchodom psovoda, po označení odíde od pomocníka až do blízkosti psovoda
- pes pomocníka tvrdo napadne a drží až do príchodu psovoda
- psovod akýmkoľvek spôsobom ovplyvní psa k označeniu

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes pomocníka vystaví ale nevyšteká (strata 1/2 bodov)
- pes pomocníka vyšteká, ale pred príchodom psovoda sa od neho vzdiali do 5 krokov
- psovod akýmkoľvek spôsobom ovplyvní psa ostat' v blízkosti pomocníka
- pes pomocníka striedavo vyštekáva a napáda

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- nevýrazné štekacie
- pes pomocníka obťažuje, bez hryzenia
- pes odvracia pozornosť od pomocníka
- pes bez povelu sadá k nohe psovoda
- pes nevenuje pomocníkovi pozornosť

Zaistenie pomocníka 10, 5, 10 bodov

(prehliadka, výsluch, doprovod, strázenie)

Zvukový povel:

"Eahni!", "Stráž!", "K nohe!"

Posunkový povel:

Ukázanie rukou na pomocníka.

Cieľ cviku:

Psovod s neupútaným psom sediacim pri nohe vyzve pomocníka k opusteniu úkrytu na ním určené miesto.

Pomocníka (pokynmi) upraví a vyzve ho, aby stál kľudne. Pokiaľ psovod velí pomocníkovi a tento si upravuje postoj, môže pridržiat' psa za obojok. Psa položí, prejde k pomocníkovi kde vykoná prehliadku a vráti sa ku psovi. Psa posadí a vykoná výsluch. Ostatné cviky navádzujú podľa príslušného stupňa skúšky. Pomocník vykonáva činnosť podľa pokynov rozhodcu a psovoda.

Nevykonanie cviku:

- pes pomocníka bezdôvodne napadne
- psovod počas prehliadky pri psovi ponechá akýkoľvek predmet
- psovod vstúpi do priestoru medzi psom a pomocníkom, prekryje zorné pole psa

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes o pomocníka nejaví záujem
- pes nie je ostražitý
- psovod nevykoná prehliadku alebo výsluch
- psovod neodoberie pomocníkovi viditeľne umiestnenú zbraň (vrátane palice, softu)
- pes výrazne zmení polohu bez napadnutia pomocníka

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- psovod upravuje polohu pomocníka počas presunu k prehliadke
- pes počas prehliadky alebo výsluchu šteká
- pes počas prehliadky alebo výsluchu nie je sústredený, odvracia svoju pozornosť

Napadnutie pri výsluchu 20 bodov

Zvukový povel:

Nepoužíva sa.

Posunkový povel:

Nepoužíva sa.

Cieľ cviku:

Počas výsluchu sedí pes voľne, bez pridržavania pri nohe psovoda a pozorne sleduje činnosť pomocníka. Na pokyn rozhodcu pomocník podnikne výpad proti psovodovi, pričom sa snaží psa krikom a náznakmi úderov odohnať. Pes má okamžite a bez povelu vykonať tvrdý a nekompromisný zákrok, ktorým zabráni pomocníkovi v kontakte so psovodom. Na ďalší pokyn rozhodcu pomocník ostáva v kľude, pes ho púšťa (popis vid' ďalej) a ďalej ostražito stráži.

Nevykonanie cviku:

- pes nezahryzne, nechá sa zahnať, nebráni pomocníkovi v útoku
- pes vykoná zákrok až na povel psovoda

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- slabá odvaha, tvrdosť psa
- slabý záhryz
- oneskorená reakcia psa
- pes po záhryze padne z rukáva
- psovod drží psa za obojok v ktorejkoľvek fáze výsluchu

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- pes bezdôvodne vyráža
- po vyrazení psa dáva psovod povelu
- neúplný záhryz
- pes po záhryze prehryzuje

Napadnutie pri prehliadke 15 bodov

Zvukový povel:

Nepoužíva sa, "Pust'!"

Posunkový povel:

Nepoužíva sa.

Cieľ cviku:

Počas prehliadky napadne pomocník psovoda, ktorý sa sám aktívne nebráni. Pes má okamžite a bez povelu vykonať tvrdý a nekompromisný zákrok, ktorým zabráni pomocníkovi v ďalšej činnosti. Na ďalší pokyn rozhodcu pomocník ostáva v kľude, pes ho púšťa (popis viď ďalej) a ďalej ostražito stráži. Ďalšia prehliadka sa nevykonáva, cviky pokračujú podľa SaSP.

Nevykonanie cviku:

- pes nezahryzne, nebráni pomocníkovi v útoku
- pes vykoná zákrok až na povel psovoda

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes bezdôvodne vyráža a napáda pomocníka
- slabá odvaha, tvrdosť psa
- slabý záhryz
- oneskorená reakcia psa
- pes po záhryze padne z rukáva

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- pes pri prehliadke šteká

Doprovod 5 bodov

Zvukový povel:

"K nohe!"

Posunkový povel:

Plesnutie ľavou rukou o stehno psovoda.

Cieľ cviku:

Neupútaný pes kráča pri ľavej nohe psovoda tak, aby nerušil psovoda v chôdzi a pozorne sleduje doprevádzanú osobu zo vzdialenosti asi 5 krokov. Všetky pokusy o útek alebo útok doprevádzanej či iných osôb likviduje zákrokom.

Nevykonanie cviku:

- pes pomocníka bezdôvodne napadne
- psovod psa pridržiava

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- malý záujem psa o pomocníka

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- pes sleduje psovoda
- pes psovoda predbieha alebo zaostáva za ním viac ako o dĺžku tela
- pes počas cviku šteká

Prepadnutie pri doprovoze 10 bodov

Zvukový povel:

Na zákrok sa nepoužíva, "Pust'!"

Posunkový povel:

Nepoužíva sa.

Cieľ cviku:

Doprevádzaný pomocník sa prudko otočí proti psovodovi a podnikne na neho útok, pričom sa snaží psa krikom a náznakmi úderov odohnať. Pes má okamžite a bez povelu vykonať tvrdý a nekompromisný zákrok, ktorým zabráni pomocníkovi v kontakte so psovodom. Na ďalší pokyn rozhodcu pomocník ostáva v kľude, pes ho púšťa (popis viď ďalej) a ďalej ostražito stráži. Úder tesne po záhryze nemá vplyv na výkon psa.

Nevykonanie cviku:

- pes nezahryzne, nebráni pomocníkovi v útoku
- pes vykoná zákrok až na povel psovoda
- pes po údere preruší záhryz a odchádza od pomocníka

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes po záhryze padne z rukáva

- pes po údere preruší záhryz ale pomocníka blokuje

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- povel k zadržaniu po vyrazení psa

- pes pred stretnutím brzdí, váha

- prehryzovanie

- neúplný záhryz

Stráženie osoby 10/5 bodov

Zvukový povel:

"Stráž!"

Posunkový povel:

Ukázanie rukou do smeru osoby.

Cieľ cviku:

Psovod povelmi upraví pomocníka do požadovanej polohy, položí psa vo vzdialenosti 5 krokov od neho a po vydaní povelu odchádza do úkrytu. Úkryt je umiestnený za psom, vo vzdialenosti 25 m. Po dvoch minútach stráženia pomocník na povel rozhodcu pomalým ale plynulým krokom odchádza smerom od psa. Pes má odchod pomocníka okamžite tvrdým záhryzom znemožniť. Pomocník po krátkom boji prechádza do kľudu po čom ho pes samostatne pustí a ďalej stráži. Po pustení až do príchodu psovoda môže štekať. Psovod na pokyn rozhodcu príde ku psovi a dá mu povel na sadnutie k nohe.

Nevykonanie cviku:

- pes pomocníka nezadrží do 20 m od miesta stráženia

- pes pomocníka zadrží ale v potom pustí a vzdiali sa viac ako 10 krokov

- pes pomocníka zadrží až na povel psovoda

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- váhavé, pomalé zadržanie

- pes po záhryze padne z rukáva

- pes nepúšťa samostatne (púšťanie = 0 bodov)

- pes pomocníka bezdôvodne napáda

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- povel k zadržaniu po vyrazení psa

- pes pred stretnutím brzdí, váha

- prehryzovanie

- neúplný záhryz

- pes sa otáča za psovodom

- neochotné púšťanie

- dohryz po pustení (každý dohryz = 1 bod)

- štekание počas stráženia, do pokusu o útek

Hladké zadržanie 30, 20 bodov

Zvukový povel:

"Drž!"

Posunkový povel:

Ukázanie rukou do smeru osoby.

Cieľ cviku:

Vo vzdialenosti určenej SaSP pomocník krátkym výkrikom upúta pozornosť psa a dá sa na útek. Psovod pridrižiava psa za obojok. Po márnej výzve psovod vypúšťa psa na zadržanie a tiež sa presúva na miesto zákroku. Pes má útek pomocníka znemožniť ráznym, tvrdým a plným záhryzom, od ktorého ho nesmú odradiť údery alebo ich náznaky. Na pokyn rozhodcu pomocník prestane klásť odpor.

Nevykonanie cviku:

- pes pomocníka nezadrží ani na II. vyslanie

- pes pomocníka zadrží ale v potom pustí a vzdiali sa viac ako 10 krokov

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes po záhryze padne z rukáva

- slabý, nepevný záhryz

- pomalý postup psa za pomocníkom

- slabá orientácia psa na pomocníka

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- obtiažne dobehnutie k pomocníkovi

- pes prehryzuje

- po pustení opäť zahryzne

- Skúška odvahy 20 bodov

Zvukový povel:

"Drž!"

Posunkový povel:

Ukázanie rukou do smeru osoby.

Cieľ cviku:

Vo vzdialenosti určenej SaSP pomocník výkrikom upúta pozornosť psa a dá sa na útek. Psovod pridržia psa za obojok. Po márnej výzve psovod vypúšťa psa na zadržanie a presúva sa na miesto zákroku. Po prebehnutí krátkej vzdialenosti psom pomocník krikom i náznakmi úderov palicou útočí proti psovi. Pes má útok pomocníka znemožniť ráznym, tvrdým a plným záhryzom, po ktorom obdrží 2 údery. Údery ho nesmú odradiť od zákroku ani zmeniť jeho intenzitu. Na pokyn rozhodcu pomocník prestane klásť odpor.

Nevykonanie cviku:

- pes sa nechá zahnať
- pes pomocníka nezadrží ani na II. vyslanie
- pes pomocníka zadrží ale v potom pustí a vzdiali sa viac ako 10 krokov

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes pred záhryzom brzdí, váha
- slabý, nepevný záhryz
- pomalý postup psa za pomocníkom
- pes po údere pustí ale opäť zahryzne
- pes zakročí až po viacerých poveloch

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- slabá orientácia psa na pomocníka
- reakcia psa na údery vrčaním
- prehryzovanie

Zadržanie s protiútokom 35 bodov

Zvukový povel:

"Drž!"

Posunkový povel:

Ukázanie rukou do smeru osoby.

Cieľ cviku:

Vo vzdialenosti určenej SaSP pomocník krikom upúta pozornosť psa a dá sa na útek. Psovod pridržia psa za obojok. Po márnej výzve psovod vypúšťa psa na zadržanie a presúva sa na miesto zákroku. Po prebehnutí krátkej vzdialenosti psom pomocník krikom i náznakmi úderov palicou rýchlo a razantne útočí proti psovi. Pes má útok pomocníka znemožniť ráznym, tvrdým a plným záhryzom, pred ktorým obdrží 1 a po ňom 2 údery. Útok pomocníka ani údery ho nesmú odradiť od zákroku ani zmeniť jeho intenzitu. Na pokyn rozhodcu pomocník prestane klásť odpor.

Nevykonanie cviku:

- pes sa nechá zahnať
- pes pomocníka nezadrží ani na II. vyslanie
- pes pomocníka zadrží ale v potom pustí a vzdiali sa viac ako 10 krokov

Hrubé chyby:

- psovi je vydaný druhý povel 5 bodov
- pes z rukávu padne 10 bodov
- pes pred záhryzom výrazne brzdí alebo uhýba ale zahryzne 5 bodov
- pes po údere pustí a už nezahryzne iba blokuje 15 bodov
- slabý, neúplný záhryz 10 - 15 bodov

Drobné chyby:

- slabá orientácia psa na pomocníka 3-5 bodov
- reakcia psa na údery vrčaním 3-5 bodov
- pred záhryzom brzdí 3-5 bodov
- prehryzovanie 3-5 bodov

Púšťanie na povel 5 bodov

Cvik sa vykonáva niekoľkokrát v každej skúške (po každom zahryznutí vyžadovanom SaSP). Nasledovné hodnotenie platí pre každé vykonanie tohoto cviku samostatne.

Zvukový povel:

Meno psa + "Pusť!"

Posunkový povel:

Nepoužíva sa.

Cieľ cviku:

Po vydanom povelu psovoda má pes pomocníka pustiť a pozorne, bez napádania sledovať jeho ďalšiu činnosť. Samostatné púšťanie nie je chybou iba vtedy, ak už pomocník na pokyn rozhodcu prešiel do kľudu. Na ďalší povel psovoda si pes rýchlo a presne sadne k nohe psovoda.

Nevykonanie cviku:

Pes pomocníka nepustí ani po treťom povelu alebo musí byť k pusteniu donútený fyzicky.

Hrubé chyby, strata 3 - 5 bodov:

- pes púšťa až na tretí povel

Drobné chyby, strata 1 - 2 body:

- pes púšťa až na druhý povel

- po pustení pes opäť zahryzne

15. Cviky používané mimo rozsahu skúšok

Zadržanie s protiútokom 100 bodov

Orientácia na pomocníka:

I. vyslanie 20 bodov

II. vyslanie 10 bodov

Rýchlosť psa do stretu s pomocníkom:

podľa rýchlosti psa, zisk 1 - 5 bodov

Záhryz:

pevný, plný po celý čas 30 bodov

plný, povolený 25 bodov

prednými zubami ale pevný 20 bodov

zle zachytí, dohryzie, potom pevný a plný 15 bodov

prednými zubami ale nepevný 10 bodov

predčasne púšťa 10 bodov

pri strete sa pes odtrhne z rukáva 10 bodov

počas záhryzu sa pes odtrhne z rukáva 5 bodov

Odolnosť psa:

protiútok neovplyvňuje výkon psa 35 bodov

slabé zaváhanie pred záhryzom 30 bodov

váhanie psa po záhryze 25 bodov

výrazné zaváhanie ale pes zahryzne 20 bodov

pes po I. údere pustí 15 bodov

pes po II. údere pustí 10 bodov

pes po III. údere pustí 5 bodov

pes nezahryzne ale udržiava kontakt 2 body

pes nezahryzne ani neudržiava kontakt 0 bodov

Ovládateľnosť:

pes púšťa na I. povel alebo automaticky 10 bodov

pes púšťa na II. Povel 5 bodov

pes púšťa a dohryzuje pred príchodom psovoda 5 bodov

pes púšťa a dohryzuje po príchode psovoda 2 body

Nevykonanie cviku:

- pes nezadrží ani po II. vyslaní

- po zákroku pustí a vzdiali sa od pomocníka viac ako 10 krokov

- psovod akýmkoľvek spôsobom ovplyvňuje psa k zostaniu pri pomocníkovi

Bodové straty pri chybách:

ak pes získa v častiach 3 a 4 menej ako 11 bodov, bodový zisk za časti 1 a 2 sa znížia na 1/2 hodnoty

pes počas zákroku prežúva rukáv do 6 bodov

pes odíde od pomocníka do 10 krokov do 6 bodov

po zákroku odvracia pozornosť od pomocníka do 4 bodov

každý prípad prehryzovania 2 body